

Csillagászati emlékhelyeink

Mahler Ede síremléke

Vannak olyan személyiségek, akiket több szakterület is magáénak vall. Nincs ez másképp Mahler Ede esetében sem. Sőt, ha valaki kellően széles spektrumot képes lefedni, óhatatlanul polihisztoriként kezdik emlegetni. Mahler Edére is joggal használható ez a kategória. Emellett vannak olyan szakemberek, akiket a történelem viharai miatt több nemzet is magáénak vall. Így lett a zsidó származású Mahler Ede magyar tudós, akit felvidéki születése révén északi szomszédaink szlovákként tartanak számon, de monarchiabeli kapcsolódásai révén német nyelvterületen is elismert személyiség.

Az 1857. szeptember 28-án Cifferben született Mahler Ede a XIX. század végének, a XX. század elejének egyik legszínesebb tudós egyénisége. Kiváló ókortörténész, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a budapesti Tudományegyetem tanára, a csillagászat és a történettudomány határmezsgyéjén dolgozó kronológus. Az egyetemi katedrán az ókori kelet népeinek történetét előadó, assziriológiával, egyiptológiával, az ókori zsidó nép történelmével foglalkozó oktató; a Nemzeti Múzeum egyiptomi gyűjteményének megszervezője; Dunaújváros ókori elődjének, a Római Birodalom határvidékén fekvő Intercisa városának régészeti-feltárásvezetője. Theodor Oppolzer bécsi csillagdjának asszisztense; földrajzi helymeghatározással foglalkozó mérnök; kronológusként a XX. század elejei naptárreform-törekvések egyik kulcsfigurája, az ókori zsidók egyiptomi exodusának, valamint Jézus Krisztus kereszthalála időpontjának meghatározója; csillagásztörténészként az ókori népek asztronómiájának és a naptártörténetének avatott ismerője; az első hazai csillagászati civil szervezet, a Stella Csillagászati Egyesület elnöki tanácsának tagja. Termékeny szerző, díjakkal, kitüntetésekkel, tagságokkal elismert férfiú. 1945. június

Mahler Ede repténnnyel benőtt síremléke a Kozma utcai izraelita temetőben

29-én Budapesten bekövetkezett halála után a Kozma utcai izraelita temetőben helyezték örök nyugalomra. A sírkert úgynevezett művész-tudós, 5B parcellájának 10. sorában, a 15. sírhelyen feleségével és gyermekével közös, sajnálatos módon gondozatlan, futónövénnyel sűrűn benőtt emlékműve napjainkban is látogatható – megtalálása azonban a kissé pontatlan számozások miatt nem könnyű feladat.

Rezsabek Nándor-Kaszt Ákos

Mahler Ede életével és munkásságával kapcsolatos dokumentumokat, illetve a kiváló szakembert ábrázoló fényképfelvételeket keres az MCSE csillagásztörténeti honlapja (rezsabek@mcse.hu).